

HE 101/2013 vp

**HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VUODEN 2013
KOLMANNEKSI LISÄTALOUSARVIOKSI**

Viitaten yleisperusteluihin ja yksityiskohtaisten perustelujen selvitysoosiin ehdotetaan,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä oheen liitetyn ehdotuksen kolmanneksi lisätalousarvioksi vuodelle 2013.

Helsingissä 12 päivänä syyskuuta 2013

Pääministerin sijainen, valtiovarainministeri

JUTTA URPILAINEN

Osastopäällikkö, budjettipäällikkö *Hannu Mäkinen*

YLEISPERUSTELUT

Eduskunnalle annetaan hallituksen esitys vuoden 2013 kolmanneksi lisätalousarvioksi.

Suomen bruttokansantuote supistuu vuonna 2013 edelliseen vuoteen nähden. Talouden kuitenkin ennustetaan pääsevän hitaalle kasvuralle kuluvan vuoden aikana, ja ensi vuonna kokonaistuotanto kasvaa maltillisesti kotimaisen kulutuksen ja viennin tukemana. Kasvua tukee euroalueen asteittainen elpyminen, vientikysynnän lisääntyminen ja edelleen alhaisena säilyvä korkotaso.

Vaimea kotimainen talouskehitys on heijastunut kuluttajahintojen kehitykseen, ja myös hintapaineet kansainvälisiltä raaka-ainemarkkinoilta ovat jääneet vähäisiksi. Tänä ja ensi vuonna välillisen verotuksen kiristäminen nostaa hintoja. Työttömyysaste nousee vuonna 2013 edellistä vuotta korkeammaksi, ja tulevana vuosina työttömyys vähenee vain hitaasti verkkaisen talouskasvun ja työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmien vuoksi.

Kokonaistuotannon aleneminen kahtena vuonna peräkkäin heijastuu vääjäämättä julkisen talouden rahoitusasemaan niin, että julkinen talous pysyy alijäämäisenä. Valtio ja kunnat ovat selvästi alijäämäisiä, työeläkesectori ylijäämäinen ja muut sosiaaliturvarahastot suunnilleen tasapainossa.

Julkisen velan suhde kokonaistuotantoon lähestyy 60 prosenttia. Julkiset menot suhteessa kokonaistuotantoon kohoavat korkeammaksi kuin kertaakaan yli 15 vuoteen.

Verotulojen arviota ehdotetaan alennettavaksi nettomääräisesti 899 milj. euroa. Ansio- ja pääomatuloverojen ennakoitaan alenevan talousarviossa esitettyyn nähden 434 milj. euroa. Vähennys aiheutuu alkuvuoden 2013 kertymätiedoista, vuoden 2012 verotuksen valmistumisesta saaduista ennakkotiedoista sekä heikentyneestä talousennusteesta. Kertymätietojen pohjalta ehdotetaan alennettavaksi myös alkoholijuomaveron, energiaverojen, autoveron, varainsiirtoveron sekä jäteveron tuottoarvioita. Arvonlisäveron tuottoarviota ehdotetaan alennettavan kansantalouden kehitysnäkymien heikkenemisen johdosta 372 milj. euroa. Ennusteen heikkenemisen johdosta myös vakuutusmaksuveron tuottoarviota alennetaan. Perintö- ja lahjaveron sekä arpajaisveron tuottoarvioita korotetaan ennakoitua parempien alkuvuoden verokertymätietojen johdosta.

Varsinaisten tulojen 899 milj. euron vähennys ja määrärahojen 389 milj. euron lisäys huomioon ottaen vuoden 2013 toinen lisätalousarvioesitys kasvattaa valtion nettolainanoton tarvetta 1,3 mrd. eurolla. Valtion nettolainanotoksi vuonna 2013 ehdotetaan 9,1 mrd. euroa. Valtionvelan määrän vuoden 2013 lopussa arvioidaan olevan noin 93 mrd. euroa, mikä on noin 48 % suhteessa bruttokansantuoteseen.

Talouden näkymät

Tuloarviot

Tasapaino ja valtionvelka

Budjettitalouden tuloarviot, määrärahat ja tasapaino, milj. euroa

	2012 Tilinpäätös	2013 Hyväksytty talousarvio (TA+I LTA+II LTAE)	2013 Hallituksen esitys	2013 Yhteensä
Määrärahat yhteensä (pl. valtionvelan vähentäminen)	53 446	54 677	389	55 067
— Valtionvelan korot (pääluokka 36)	1 864	1 763	-	1 763
Tuloarviot yhteensä (pl. nettolainanotto ja velan- hallinta)	45 733	46 911	-899	46 012
— Verotulot	37 321	39 674	-899	38 775
— Muut tulot	8 413	7 237	-	7 237
Nettolainanotto ja velanhallinta (mom. 15.03.01)	4 703	7 766	1 288	9 055
— Nettolainanotto	4 767	7 816	1 288	9 105
— Velanhallinta	-64	-50	-	-50

Vaalikauden kehys

Kehykseen luettavia menoja ehdotetaan lisättäväksi noin 184 milj. eurolla, jolloin vuoden 2013 kehysmenojen taso olisi 42 869 milj. euroa.

Menokehys vuodelle 2013 oli toisen lisätalousarvioesityksen jälkeen 42 843 milj. euroa. Kertaluonteisia talouden kasvua ja työllisyyttä tukevia lisäpanostuksia voidaan kattaa vuodelta 2012 käyttämättä jääneestä kehysten ns. jakamattomasta varauksesta. Kolmannessa lisätalousarvioesityksessä kertaluonteisia lisäpanostuksia on yhteensä noin 129 milj. eurolla. Vuoden 2013 kehystasoa korotetaan teknisesti tällä summalla.

Kehyksen rakennekorjaukset huomioon ottaen vuoden 2013 kehystaso on 42 980 milj. euroa. Jakamattomaksi varaukseksi jää noin 111 milj. euroa, minkä lisäksi vuodelta 2012 on edelleen käytettävissä käyttämättä jäänyttä jakamatonta varausta 71,1 milj. euroa.

Kehyksen rakennemuutokset, milj. euroa

Momentti	Asia	2013	2014
21.10.74 useita	Eduskunnan peruskorjaushankkeen ajoituksen muutos Kasvua ja työllisyyttä tukevien kertaluonteisten investointien, hankkeiden ja hankintojen rahoittaminen v. 2012 käyttämättä jääneestä kehysvarauksesta	8,0 128,9	-8,0
Yhteensä		136,9	-8,0

Lisätalousarvioesitys kohdistuu työllisyyttä ja taloudellista kasvua tukeviin toimenpiteisiin. Toimenpiteillä pyritään saavuttamaan nopea työllistävä vaikutus mm. rakentamishankkeiden ja työvoimapolitiittisten toimien myötä sekä edistämään kestävää taloudellista kasvua tukemalla tutkimusta, kehitystä, koulutusta ja yritysten kansainvälistymistä. Toimenpiteiden työllisyysvaikutusten arvioidaan olevan noin 7 500 henkilötyövuotta vuosina 2013—2014 ja yli 9 000 henkilötyövuotta kaudella 2015—2018.

Perusväylänpitoon ehdotetaan 25 milj. euroa teiden, ratojen ja siltojen kunnostamisen aikaistamiseen. Investoinnit on tarkoitettu kohdentaa eri puolille Suomea työllisyysvaikutusten vuoksi.

Finavia Oyj:n oman pääoman vahvistamiseen ehdotetaan 200 milj. euroa. Yhtiön tarkoituksena on käynnistää Helsinki-Vantaan lentoaseman laajentamishanke. Hankkeen arvioidaan tukevan Suomen kilpailukykyä ja luovan merkittävästi uusia työpaikkoja sekä rakentamisaikana että investoinnin valmistuttua.

Ilmatieteen laitokselle esitetään 1,5 milj. euroa uuden tutkan hankintaa varten. Tutka on tarkoitettu sijoittamaan Kitee-Kesälahti-Savonlinnan alueelle, jolloin se parantaa säätutkaverkoston kattavuutta Itä- ja Kaakkois-Suomessa. Hankkeen arvioidaan luovan alkuvaiheen valmistuksen ja pystytyksen lisäksi myöhemmässä vaiheessa uutta palvelutuotantoa ja yritystoimintaa laadukkaamman ja ulkopuolisille vapautettavan tutkadatan johdosta.

Tekesin tutkimus-, kehitys- ja innovaatiovaltuuksiin ja kansainvälistymisavustuksiin ehdotetaan yhteensä 17 milj. euron lisäystä, josta Tekesin t&k-lainavaltuuksiin kohdentuu 10 milj. euroa. Tarkoituksena on nopeuttaa uuden, korkeaan osaamiseen perustuvan liiketoiminnan syntymistä mm. meriteollisuudessa sekä ICT- ja tietoturva-alalla. Valtuuden lisäystä on tarkoitettu käyttämään myös Team Finland -yhteistyössä toteutettaviin uusiin, erityisesti innovatiivisten pk-yritysten kansainvälistymistä edistäviin toimiin.

Ehdotetaan mahdollistettavaksi Finnvera Oyj:lle pk-yritysten joukkovelkakirjalainojen merkitseminen. Toimenpiteen tavoitteena on lisätä yritysrahoitusmarkkinoiden likviditeettiä ja turvata pk-yritysten kasvun ja investointien rahoituksen saatavuutta. Viennin edistämiseksi ehdotetaan lisättäväksi merkittävästi Finnvera Oyj:n vienti- ja alusluottojen rahoitusvaltuuksia sekä vientitakuuvaltuuksia. Lisäksi arvioidaan tarve ja soveltuvuus sekä mahdollisuudet ottaa käyttöön Finnvera Oyj:n takaukset ostajaluoton myöntävän pankin varainhankinnalle. Kotimaisten toimitusten rahoituksen turvaamisen näkökulmasta arvioidaan tarve ja mahdollisuudet Finnvera Oyj:n takauksille kotimaisten investointitarakauppojen edellyttämiin investointeihin ja käyttöpääomaan. Lisäksi arvioidaan tarve ja mahdollisuudet ottaa käyttöön takaukset tai lainat sellaisiin referenssitoimituksiin, joissa on kyse kehitystoimintaan perustuvan kaupallisen ratkaisun markkinoinnista ja toteuttamisesta.

Painopisteenä työllisyys ja kasvu

Liikenne ja viestintä

Yritysten tukeminen

Turvallisuus

Rajavartiolaitos jatkaa neljän kaksimoottorisen helikopterin uusimista, mihin ehdotetaan 18 milj. euroa. Lisäksi rajavartiolaitokselle ehdotetaan 2 milj. euroa Ivalossa, Onttolassa ja Immolassa sijaitsevien ampumaratojen kunnostamiseen sekä 2,5 milj. euroa viranomaisveneeseen konseptiveneeseen suunnitteluun ja hankintaan. Tavoitteena on suunnitella ja ottaa käyttöön kustannustehokas merellinen venetyyppi, jossa huomioidaan eri viranomaisten tarvitsema keli-rikko-, pelastus-, sammutus-, hinaus- ja öljyntorjuntakyky.

Puolustushallinnon rakennusten kunnossapitotöihin ja ylläpitopalveluiden ostoon Puolustushallinnon rakennuslaitokselta ehdotetaan 2 milj. euron lisäystä. Räjähdeturvallisuuden parantamiseksi ehdotetaan varastoalueen suojavallien rakentamiseen 1 milj. euroa. Käytöstä poistettujen rakennusten purkutöihin käytettäisiin 0,3 milj. euroa.

Kotimaisen puolustusteollisuuden työllisyyttä parantaviin puolustusmateriaalihankintoihin ehdotetaan 25 milj. euroa.

Tulvasuojelun tehostamiseksi valtion vastuulla olevien vesistö- rakenteiden korjauksiin ja tulvariskien hallinnan suunnitteluun ehdotetaan lisärahaa 1,1 milj. euroa.

Rakennushankkeet ja asuminen

Sisäilmaongelmia ja kosteusvaurioita sisältävien sosiaali- ja terveydenhuollon rakennusten korjaushankkeisiin ehdotetaan uutta 15 milj. euron määrärahaa sekä yleissivistävien oppilaitosten ja päiväkotien vastaaviin korjaushankkeisiin 35 milj. euron määrärahaa. Ehdotettua määrärahaa saa käyttää myös peruskorjaushankkeita korvaaviin uudisrakennushankkeisiin. Tarkoitus on jakaa avustusmäärä kaikkien tukikelpoisten ja viranomaiskäsittelyn ehdot täyttävien hankkeiden kesken.

Rakennusalan työllisyyden edistämiseksi otetaan käyttöön määrällinen asuinrakennusten korjaamisen käynnistysavustus, joka kohdennetaan ensisijaisesti lähiöiden asuinrakennusten perusparantamiseen. Avustuksiin on tarkoitus osoittaa 15 milj. euroa vuonna 2013.

Hallituksen rakennepoliittisen ohjelman mukaisesti Helsingin seudulle osoitettua vuokra-asuntotuotannon käynnistysavustusta muutetaan siten, että se kohdistetaan tasasuuruksena kaikille toimijoille.

Asuinalueiden elinvoiman edistämiseksi ja segregaaation ehkäisemiseksi vuosiksi 2013—2015 laaditun poikkihallinnollisen ohjelman kautta myönnettävien avustusten määrää ehdotetaan nostettavan 4 milj. eurosta 8 milj. euroon vuonna 2013. Lisämääräraha on tarkoitus kohdentaa erityisesti kasvukeskusten lähiöiden työllisyyttä edistäviin investointihankkeisiin.

Eduskunnan rakennusten peruskorjausmenoihin ehdotetaan lisäystä 10 milj. euroa. Lisäyksen johdosta vuodelle 2014 aiemmin arvioitu määräraharive alenee 8 milj. eurolla.

Ammattikorkeakoulujen työelämälähtöisen opetus-, tutkimus- ja kehitystyön edellytysten vahvistamiseen kohdennetaan 10 milj. euroa. Tarkoituksena on mm. lisätä asiantuntijavaihtoa työelämän, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten välillä sekä opiskelijoiden yhteistyötä yritysten ja työnantajien kanssa.

Koulutus

Oppisopimuskoulutusta koskevan tiedotuksen, ohjauksen ja neuvonnan parantamiseen varataan 1 milj. euroa. Tarkoituksena on suunnitella ja kehittää työnantajille ja oppisopimuspaikkojen hakijoille esim. hyvin toimiva virtuaalinen kohtauspaikka sekä alueellisia neuvontapisteitä.

Julkisiin työvoimapalveluihin ehdotetaan 25 milj. euron lisämäärärahaa. Tarkoituksena on laajentaa kotoutumiskoulutuksen ja työvoimakoulutuksen yhdistämistä maahanmuuttajien työllistymisen nopeuttamiseksi. Lisäksi tarkoituksena on lisätä työvoimakoulutuksena toteutettavan koulutuksen ja muuntokoulutuksen volyyymiä työmarkkinoiden toimivuuden parantamiseksi. Palkkatukeen ehdotetaan lisäystä, joka on tarkoitus suunnata erityisesti nuorten työllistämiseen, tavoitteena tukea nuorten mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tapahtuvaa kiinnittymistä työelämään.

Työvoimapalvelut

Metsähallituksen luontopalveluille ehdotetaan 4,5 milj. euron lisäystä. Lisämäärärahaa käytetään nuorten työllistämiseen luontopalveluiden tehtävissä, merialueiden retki- ja suojasatamien kehittämiseen ja kunnostamiseen, kansallispuistojen ja muiden luonto- ja retkeilykohteiden markkinoinnin ja palveluiden kehittämiseen sekä Vallisaaren ja Kuninkaansaaren raivaus- ja kunnostustyöhön.

Luonto ja metsätalous

Kymijoen Korkeakosken kalatien rakentamiseen ehdotetaan 1 milj. euroa. Hankeen kokonaiskustannusarvio on 1,8 milj. euroa

Metsänhoidon ja -kunnostuksen ns. kemera-tukiin ehdotetaan lisäystä 3 milj. euroa.

Taiteen ja kulttuurin alalle ehdotetaan yhteensä 4,5 milj. euron määrärahalisäystä, jolla tavoitellaan alan ammattilaisten ja nuorten ammattilaisten työllistymistä määräaikaisissa taiteen, kulttuurin ja luovan talouden niin kansallisissa kuin kansainvälisissäkin hankkeissa.

Taide ja kulttuuri

Eduskunnan vuodelle 2013 hyväksymät määrärahat ja nyt ehdotettavat määrärahojen muutokset pääluokittain, euroa

Pääluokka	Hyväksytty talousarvio (TA+I LTA+ II LTAE)	Hallituksen esitys	Yhteensä
21. Eduskunta	158 452 000	10 000 000	168 452 000
22. Tasavallan presidentti	39 901 000	-	39 901 000
23. Valtioneuvoston kanslia	199 057 000	-	199 057 000
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	1 339 212 000	-	1 339 212 000
25. Oikeusministeriön hallinnonala	871 165 000	-	871 165 000
26. Sisäasiainministeriön hallinnonala	1 324 314 000	22 500 000	1 346 814 000
27. Puolustusministeriön hallinnonala	2 842 716 000	30 292 000	2 873 008 000
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	16 997 317 000	-4 046 000	16 993 271 000
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	6 670 428 000	50 710 000	6 721 138 000
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	2 732 797 000	5 100 000	2 737 897 000
31. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala	2 968 758 000	226 500 000	3 195 258 000
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala	3 885 276 000	28 700 000	3 913 976 000
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala	12 593 187 000	15 000 000	12 608 187 000
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	292 155 000	4 500 000	296 655 000
36. Valtionvelan korot	1 762 600 000	-	1 762 600 000
Yhteensä	54 677 335 000	389 256 000	55 066 591 000

Eduskunnan vuodelle 2013 hyväksymät tuloarviot ja nyt ehdotettavat tuloarvioiden muutokset osastoittain, euroa

Osasto	Hyväksytty talousarvio (TA+I LTA+ II LTAE)	Hallituksen esitys	Yhteensä
11. Verot ja veronluonteiset tulot	39 673 702 000	-899 000 000	38 774 702 000
12. Sekalaiset tulot	4 966 340 000	-	4 966 340 000
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukset	2 019 400 000	-	2 019 400 000
15. Lainat (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	251 500 000	-	251 500 000
Yhteensä (pl. nettolainanotto ja velanhallinta)	46 910 942 000	-899 000 000	46 011 942 000
15.03.01 Nettolainanotto ja velanhallinta	7 766 393 000	1 288 256 000	9 054 649 000
Yhteensä	54 677 335 000	389 256 000	55 066 591 000

Vuoden 2013 III lisätalousarvio

TULOARVIOT

Osasto 11	€
11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	-899 000 000
01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot	-319 000 000
01. Ansio- ja pääomatuloverot, vähennystä	-434 000 000
04. Perintö- ja lahjavero, lisäystä	115 000 000
04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut	-394 000 000
01. Arvonlisävero, vähennystä	-372 000 000
02. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero, vähennystä	-22 000 000
08. Valmisteverot	-105 000 000
04. Alkoholijuomaverot, vähennystä	-42 000 000
07. Energiaverot, vähennystä	-63 000 000
10. Muut verot	-81 000 000
03. Autovero, vähennystä	-49 000 000
05. Varainsiirtovero, vähennystä	-54 000 000
06. Arpajaisvero, lisäystä	29 000 000
08. Jätevero, vähennystä	-7 000 000

Osasto 15

15. LAINAT	1 288 256 000
03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta	1 288 256 000
01. Nettolainanotto ja velanhallinta, lisäystä	1 288 256 000

Tuloarvioiden kokonaismäärä:**389 256 000**

MÄÄRÄRAHAT

	Pääluokka 21	€
21. EDUSKUNTA		10 000 000
10. Eduskunnan kanslia		10 000 000
01. Eduskunnan kanslian toimintamenot (arviomääräraha), vähennystä		-1 149 000
02. Peruskorjaukseen liittyvät toimintamenot (arviomääräraha), lisäystä		1 149 000
74. Eduskunnan rakennusten peruskorjaukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		10 000 000
Pääluokka 26		
26. SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA		22 500 000
20. Rajavartiolaitos		22 500 000
01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä .		2 000 000
70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		20 500 000
Pääluokka 27		
27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA		30 292 000
01. Puolustuspolitiikka ja hallinto		1 992 000
29. Puolustusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä		1 992 000
10. Sotilaallinen maanpuolustus		28 300 000
01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä		3 300 000
18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 3 v), lisäystä		25 000 000

Pääluokka 28

28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	-4 046 000
80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle	-4 046 000
30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha), vähennystä	-4 046 000

Pääluokka 29

29. OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA	50 710 000
10. Yleissivistävä koulutus	35 000 000
35. Avustus yleissivistävien oppilaitosten ja päiväkotien sisäilma- ja kosteusvauriohankkeisiin (siirtomääräraha 3 v)	35 000 000
30. Aikuiskoulutus	1 000 000
21. Aikuiskoulutuksen kehittäminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 000 000
40. Korkeakouluopetus ja tutkimus	10 200 000
20. Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	200 000
30. Valtionosuus ja -avustus kunnallisten ja yksityisten ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä	10 000 000
80. Taide ja kulttuuri	4 510 000
04. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 510 000
50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	2 000 000
55. Kulttuuriperinnön digitoinnin tukeminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 000 000

Pääluokka 30

30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA	5 100 000
40. Kala-, riista- ja porotalous	1 000 000
77. Kalataloudelliset rakentamis- ja kunnostushankkeet (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 000 000

Pääluokka 31

15

50. Vesitalous	1 100 000
20. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	1 100 000
60. Metsätalous	3 000 000
44. Tuki puuntuotannon kestävyys turvaamiseen (arviomääräraha), lisäystä	3 000 000

Pääluokka 31

31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA	226 500 000
10. Liikenneverkko	225 000 000
20. Perusväylänpito (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	25 000 000
88. Finavia Oyj:n pääomittaminen (siirtomääräraha 3 v)	200 000 000
50. Tutkimus	1 500 000
01. Ilmatieteen laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	1 500 000

Pääluokka 32

32. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA	28 700 000
20. Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka	3 700 000
40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha)	—
43. Kansainvälistymisavustus yritysten yhteishankkeisiin (arviomääräraha), lisäystä	500 000
47. Finnvera Oyj:n korkotuet ja tappiokorvaukset (arviomääräraha), lisäystä	200 000
83. Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan (arviomääräraha), lisäystä	3 000 000
30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka	25 000 000
51. Julkiset työvoimapalvelut (siirtomääräraha 2 v), lisäystä	25 000 000

Pääluokka 33

33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	15 000 000
60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto	15 000 000
39. Avustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon rakennusten sisäilma- ja kosteusvauriohankkeisiin (siirtomääräraha 3 v)	15 000 000

Pääluokka 35

35. YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	4 500 000
10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu	4 500 000
52. Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v), lisäystä	4 500 000
20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen	—
60. Siirto valtion asuntorahastoon	—

Määrärahojen kokonaismäärä:**389 256 000**

TULOARVIOT

Osasto 11 VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot

01. Ansio- ja pääomatuloverot

Momentilta vähennetään 434 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu alkuvuoden 2013 kertymistiedoista, vuoden 2012 verotuksen valmistumisesta saaduista ennakotiedoista sekä heikentyneestä talousennusteesta. Alkuvuoden ennakoitua pienemmät kertymistiedot, muut seurantatiedot sekä makrotalousennusteen muutos alentavat arviota valtion ansio- ja pääomatuloverotuotosta noin 230 milj. euroa. Lisäksi vuoden 2012 verotustiedoista osoittautui, että pääomatuloverot olivat aiemmin ennakoitua merkittävästi pienemmät. Verovuodelle 2012 sovellettavia jako-osuuksia muutetaan siten, että ne vastaavat pääomatuloveroennusteen alenemista. Tästä aiheutuu noin 200 milj. euron heikennys verotuloarvioon. Vuoden 2012 uusia jako-osuuksia

sovelletaan ensimmäisen kerran vuoden 2013 elokuussa tehtävässä tilityksessä.

2013 III lisätalousarvio	-434 000 000
2013 talousarvio	8 597 000 000
2012 tilinpäätös	7 868 649 745
2011 tilinpäätös	7 646 046 576

04. Perintö- ja lahjaverot

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 115 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu alkuvuoden 2013 ennakoitua suuremman verotulokertymän pohjalta päivitetystä tuloennusteesta. Perintö- ja lahjaveron veropohja laajeni vuoden 2012 lopulla ennakoitua selvästi enemmän. Verotuksen ajoitustekijöistä johtuen veropohjan kasvun tuottovaikutus kohdistuu pääosin vuoden 2013 kertymään.

2013 III lisätalousarvio	115 000 000
2013 talousarvio	495 000 000
2012 tilinpäätös	509 241 806
2011 tilinpäätös	394 846 607

04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut

01. Arvonlisävero
Momentilta vähennetään 372 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu talouskehitystä koskevan ennusteen heikkene-
misestä. Yksityisen kulutuksen arvon ennakoit-
daan kasvavan 1,8 % vuonna 2013, kun arvio
oli 3½ % varsinaisessa talousarviossa. Tuloen-
nusteessa on huomioitu myös tammi—heinä-
kuun kertymätiedot.

2013 III lisätalousarvio	-372 000 000
2013 talousarvio	16 803 000 000
2012 tilinpäätös	15 814 472 344
2011 tilinpäätös	15 165 975 003

02. Eräistä vakuutusmaksuista suoritettava vero

Momentilta vähennetään 22 000 000 euroa.
Selvitysosa: Vähennys aiheutuu ta-
louskehitystä koskevan ennusteen heikkene-
misestä.

2013 III lisätalousarvio	-22 000 000
2013 talousarvio	708 000 000
2012 tilinpäätös	660 238 976
2011 tilinpäätös	626 229 921

08. Valmisteverot

04. Alkoholijuomaverot
Momentilta vähennetään 42 000 000 euroa.
Selvitysosa: Vähennys aiheutuu tam-
mi—heinäkuun kertymätietojen pohjalta päi-
vitetystä tuloennusteesta. Verokertymien kehi-

tys on ollut vuoden 2012 syksystä lähtien hie-
man aiemmin ennakoitua heikompaa ja
alkoholin verollinen kulutus on laskenut hie-
man vuoden takaisesta.

Alkoholijuomaveron verokertymän kehitys (milj. euroa)

	TA 2013	LTAE III 2013
Etyylialkoholi	465	446
Olut	610	593
Viini ja muut käymisteitse valmistetut tuotteet sekä välituotteet	354	348
Yhteensä	1 429	1 387

2013 III lisätalousarvio	-42 000 000
2013 talousarvio	1 429 000 000
2012 tilinpäätös	1 380 817 550
2011 tilinpäätös	1 281 088 512

07. Energiaverot
Momentilta vähennetään 63 000 000 euroa.
Selvitysosa: Vähennys aiheutuu tam-
mi—heinäkuun kertymätietojen pohjalta päi-
vitetystä tuloarviosta. Energiaverokertymien

kehitys on ollut vuoden 2012 syksystä lähtien hieman aiemmin ennakoitua heikompaa. Veropohjien kehityksen ja sitä kautta energiavero-

kertymien heikentymisen taustalla on pääasiassa heikentyneen taloussuhdanteen myötä vähentynyt taloudellinen aktiviteetti.

Verokertymän arvioitu kehitys energiattuotteittain (milj. euroa)

	TA 2013	LTAE III 2013
Moottoribensiini	1 300	1 288
Diesel	1 340	1 320
Sähkö	960	969
Muut	685	645
Yhteensä	4 285	4 222

2013 III lisätalousarvio	-63 000 000
2013 talousarvio	4 285 000 000
2012 tilinpäätös	4 103 436 263
2011 tilinpäätös	3 880 477 633

10. Muut verot

03. Autovero

Momentilta vähennetään 49 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu tammi—heinäkuun kertymätietojen pohjalta päivitetystä tuloarviosta. Uusien henkilöautojen kysyntäennuste vuodelle 2013 on 103 000 kappaletta eli hieman alempi kuin talousarviossa ennakoitu 105 000 kappaletta. Myös eräiden muiden ajoneuvoryhmien, erityisesti paketti-autojen kysyntä on ollut ennakoitua vähäisempää.

2013 III lisätalousarvio	-49 000 000
2013 talousarvio	1 034 000 000
2012 tilinpäätös	1 007 227 411
2011 tilinpäätös	1 067 936 917

05. Varainsiirtovero

Momentilta vähennetään 54 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu alkuvuoden kertymätietojen pohjalta päivitetystä tuloennusteesta.

2013 III lisätalousarvio	-54 000 000
2013 talousarvio	606 000 000
2012 tilinpäätös	579 667 904
2011 tilinpäätös	544 013 171

06. Arpajaisvero

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 29 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu alkuvuoden 2013 ennakoitua suuremmasta verotulokertymästä.

2013 III lisätalousarvio	29 000 000
2013 talousarvio	201 000 000
2012 tilinpäätös	207 111 074
2011 tilinpäätös	168 726 566

08. Jätevero

Momentilta vähennetään 7 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys aiheutuu tammi—heinäkuun kertymätietojen pohjalta päivitetystä tuloarviosta. Jäteverokertymän arviointia vaikeuttaa vuoden 2011 alussa voimaan astunut jäteverouudistus, jossa sekä verotaso

11.10

että veropohjaa muutettiin. Verotaso on korotettu tämän jälkeen vuosina 2012 ja 2013.

2013 III lisätalousarvio	-7 000 000
2013 talousarvio	70 000 000
2012 tilinpäätös	56 202 500
2011 tilinpäätös	64 083 432

Osasto 15 LAINAT

03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta

<p><i>01. Nettolainanotto ja velanhallinta</i></p> <p>Momentille merkitään lisäystä 1 288 256 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Nimellisarvoiseen nettolainanottoon merkitään lisäystä 1 288 256 000 euroa, jolloin nimellisarvoisen nettolainanoton määrä on 9 104 649 000 euroa vuonna 2013. Velanhallinnan erät mukaan lukien nettotulojen määrä on 9 054 649 000 euroa vuonna 2013.</p>	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="2" style="text-align: left; border-bottom: 1px solid black;">Tulot ja menot (milj. euroa)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="2">Tulot</td> </tr> <tr> <td>Nimellisarvoinen nettolainanotto</td> <td style="text-align: right;">9 105</td> </tr> <tr> <td colspan="2">Menot</td> </tr> <tr> <td>Emissiotappiot (netto)</td> <td style="text-align: right;">-40</td> </tr> <tr> <td>Pääomatappiot (netto)</td> <td style="text-align: right;">-10</td> </tr> <tr> <td style="border-top: 1px solid black;">Nettotulot</td> <td style="text-align: right; border-top: 1px solid black;">9 055</td> </tr> <tr> <td>2013 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 288 256 000</td> </tr> <tr> <td>2013 II lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">10 000 000</td> </tr> <tr> <td>2013 I lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">253 419 000</td> </tr> <tr> <td>2013 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">7 502 974 000</td> </tr> <tr> <td>2012 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">4 703 307 934</td> </tr> <tr> <td>2011 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">4 734 549 510</td> </tr> </tbody> </table>	Tulot ja menot (milj. euroa)		Tulot		Nimellisarvoinen nettolainanotto	9 105	Menot		Emissiotappiot (netto)	-40	Pääomatappiot (netto)	-10	Nettotulot	9 055	2013 III lisätalousarvio	1 288 256 000	2013 II lisätalousarvio	10 000 000	2013 I lisätalousarvio	253 419 000	2013 talousarvio	7 502 974 000	2012 tilinpäätös	4 703 307 934	2011 tilinpäätös	4 734 549 510
Tulot ja menot (milj. euroa)																											
Tulot																											
Nimellisarvoinen nettolainanotto	9 105																										
Menot																											
Emissiotappiot (netto)	-40																										
Pääomatappiot (netto)	-10																										
Nettotulot	9 055																										
2013 III lisätalousarvio	1 288 256 000																										
2013 II lisätalousarvio	10 000 000																										
2013 I lisätalousarvio	253 419 000																										
2013 talousarvio	7 502 974 000																										
2012 tilinpäätös	4 703 307 934																										
2011 tilinpäätös	4 734 549 510																										

M Ä Ä R Ä R A H A T

Pääluokka 21 EDUSKUNTA

10. Eduskunnan kanslia

01. Eduskunnan kanslian toimintamenot (arviomääräraha)

Momentilta vähennetään 1 149 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys on siirtoa momentille 21.10.02.

2013 III lisätalousarvio	-1 149 000
2013 talousarvio	54 194 000
2012 tilinpäätös	54 735 804
2011 tilinpäätös	52 003 910

02. Peruskorjaukseen liittyvät toimintamenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 1 149 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää turvallisuusyksikön, kiinteistötoimiston ja tietohallintotoimiston budjetoimiin peruskorjauksesta johtuviin käyttömenoihin, joita ovat mm. väistötilo-

jen ja peruskorjauksen jälkeen käyttöönotettavien tilojen kalustekorjaukset, sisustus-, kaluste- ja laitehankinnat, muutto- ja kuljetuskustannukset, väistötilojen vuokrat ja vartiointikustannukset, muutos- ja suunnittelukustannukset sekä muut peruskorjauksesta aiheutuvat tila- ja aluevuokrat.

Selvitysosa: Lisämääräraha on siirtoa momentilta 21.10.01 ja aiheutuu siitä, että kuluvan vuoden talousarviossa momentilla 21.10.02 on budjetoitu vain kiinteistötoimiston käyttömenoja. Myös turvallisuusyksiköllä ja tietohallintotoimistolla on välittömästi peruskorjaukseen liittyviä määrärahoja. Myös ne ehdotetaan siirrettäväksi momentille 21.10.02. Turvallisuusyksiköllä tällaisia menoja on 592 000 euroa ja tietohallintotoimistolla 190 000 euroa. Lisäksi kiinteistötoimiston määrärahoissa on todettu olevan kanslian toimintamenomomentilla 367 000 euroa vielä sellaisia menoja, jotka kuuluvat momentille

21.10.02. Peruskorjauksen investointimenot näkyvät eduskunnan kymmenvuotisen projektin aikana omalla momentillaan 21.10.74 ja peruskorjauksesta välittömästi johtuvat käyttömenot vuodesta 2013 lähtien momentilla 21.10.02.

2013 III lisätalousarvio	1 149 000
2013 talousarvio	2 769 000
2012 tilinpäätös	1 692 860
2011 tilinpäätös	1 542 997

74. Eduskunnan rakennusten peruskorjaukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu siitä, että kuluvan vuoden talousarvion peruskorjauksen investointimääräraha 34 milj. euroa ei tule riittämään käynnissä olevien töiden loppuunsaattamiseen teknistaloudellisesti

järkevällä tavalla. Peruskorjauksen eteneminen toteutuu suunnitellusti ja lisämääräraha tarvitaan meneillään olevien C-rakennuksen korjauksen ja VESPER-hankkeen sekä Pikku-parlamentin muutostöiden kustannusten maksamiseen vuonna 2013. Lisämäärärahalla turvataan eduskunnan peruskorjauksen keskeytyksetön eteneminen.

Määrärahalisäyksen johdosta vuodelle 2014 aiemmin arvioitu määrärahatarve alenee kaikkiaan 8 milj. eurolla, kun määrärahatarvetta lisäävänä otetaan huomioon, että Pikkuparlamentin eräiden ulkopuolisten turvallisuusratkaisujen toteuttaminen tulee vaatimaan aiemmin arvioitua suuremman rahoituksen.

2013 III lisätalousarvio	10 000 000
2013 talousarvio	34 000 000
2012 tilinpäätös	23 800 000
2011 tilinpäätös	20 500 000

Pääluokka 26 SISÄASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

20. Rajavartiolaitos

01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Rajavartiolaitoksen käytössä olevien ampumaratojen kunnostamisesta Ivalossa, Onttolassa ja Immolassa ympäristölainsäädännön ja -lupien edellyttämälle tasolle.

2013 III lisätalousarvio	2 000 000
2013 talousarvio	227 386 000
2012 tilinpäätös	225 594 000
2011 tilinpäätös	223 985 000

70. Ilma- ja vartioalusten hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 20 500 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös viranomaisveneeseen hankintaan ja suunnittelukuluihin.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarpeesta 2 500 000 euroa aiheutuu momentin käyttötarkoituksen laajentamisesta viranomaisveneeseen konseptiveneeseen suunnitteluun ja hankintaan sekä 18 000 000 euroa AB/B 412 helikopterien uusimiseen suunnitellun rahoituksen aikaistamisesta.

Rajavartiolaitos on valmistellut yhdessä merellisten toimijoiden kanssa monitoimisen, erityisesti öljyntorjuntaan soveltuvan viranomaisveneeseen konseptia. Tavoitteena on suunnitella ja ottaa käyttöön kustannustehokas merellinen venetyyppi, jossa huomioidaan viranomaisten tarvitsema kelirikko-, pelastus-, sammutus-, hinaus- ja öljyntorjuntakyky.

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2013	2014	2015	2016	Yhteensä vuodesta 2013 lähtien
AB/B 412 helikopterikaluston korvaaminen	40 000	-	-	-	40 000
Super Puma modifikaatio ja G-huolto	2 000	-	4 710	27 000	33 710
Ulkovartiolaivahankinta	52 000	-	-	-	52 000
Menot yhteensä	94 000	-	4 710	27 000	125 710

26.20

25

2013 III lisätalousarvio	20 500 000
2013 talousarvio	76 000 000
2012 tilinpäätös	44 421 000
2011 tilinpäätös	24 910 000

Pääluokka 27 PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

01. Puolustuspolitiikka ja hallinto

<p><i>29. Puolustusministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)</i></p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 1 992 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarve aiheutuu momenteille 27.10.01 ja 27.10.18 myönnettyistä lisämäärärahoista.</p>	<table border="0"> <tr> <td>2013 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 992 000</td> </tr> <tr> <td>2013 I lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">7 702 000</td> </tr> <tr> <td>2013 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">334 500 000</td> </tr> <tr> <td>2012 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">317 674 800</td> </tr> <tr> <td>2011 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">291 824 969</td> </tr> </table>	2013 III lisätalousarvio	1 992 000	2013 I lisätalousarvio	7 702 000	2013 talousarvio	334 500 000	2012 tilinpäätös	317 674 800	2011 tilinpäätös	291 824 969
2013 III lisätalousarvio	1 992 000										
2013 I lisätalousarvio	7 702 000										
2013 talousarvio	334 500 000										
2012 tilinpäätös	317 674 800										
2011 tilinpäätös	291 824 969										

10. Sotilaallinen maanpuolustus

<p><i>01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)</i></p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 3 300 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Lisämäärärahan tarpeesta 2 000 000 euroa aiheutuu Puolustushallinnon rakennuslaitokselta tilattavien rakennusten kunnossapitotöiden ja ylläpitopalveluiden kustannuksista, 1 000 000 euroa räjähdeturvallisuuden parantamiseksi rakennettavien varastoalueen suojavallien kustannuksista ja 300 000 euroa Senaatti-kiinteistöjen hyväksymien rakennusten purkutöiden kustannuksista.</p> <p>Rakennusten kunnossapitotöiden, rakennusten purkutöiden ja suojavallien rakentamisen työllistäväksi vaikutukseksi arvioidaan 32 henkilötyövuotta.</p>	<table border="0"> <tr> <td>2013 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">3 300 000</td> </tr> <tr> <td>2013 I lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">11 674 000</td> </tr> <tr> <td>2013 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 770 549 000</td> </tr> <tr> <td>2012 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">1 740 494 000</td> </tr> <tr> <td>2011 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">1 725 835 000</td> </tr> </table>	2013 III lisätalousarvio	3 300 000	2013 I lisätalousarvio	11 674 000	2013 talousarvio	1 770 549 000	2012 tilinpäätös	1 740 494 000	2011 tilinpäätös	1 725 835 000
2013 III lisätalousarvio	3 300 000										
2013 I lisätalousarvio	11 674 000										
2013 talousarvio	1 770 549 000										
2012 tilinpäätös	1 740 494 000										
2011 tilinpäätös	1 725 835 000										

<p><i>18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 3 v)</i></p> <p>Momentille myönnetään lisäystä 25 000 000 euroa.</p> <p>Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että muihin puolustusmateriaalihankintoihin kuin tilausvaltuuksista aiheutuvien menojen tai niihin liittyvien indeksi- ja valuuttakursimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen saa käyttää enintään 56 614 000 euroa.</p> <p><i>Selvitysosa:</i> Määrärahan lisäys johtuu muista kuin valtuuksista aiheutuvista puolustusmateriaalihankintamenoista.</p>	<table border="0"> <tr> <td>2013 III lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">3 300 000</td> </tr> <tr> <td>2013 I lisätalousarvio</td> <td style="text-align: right;">11 674 000</td> </tr> <tr> <td>2013 talousarvio</td> <td style="text-align: right;">1 770 549 000</td> </tr> <tr> <td>2012 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">1 740 494 000</td> </tr> <tr> <td>2011 tilinpäätös</td> <td style="text-align: right;">1 725 835 000</td> </tr> </table>	2013 III lisätalousarvio	3 300 000	2013 I lisätalousarvio	11 674 000	2013 talousarvio	1 770 549 000	2012 tilinpäätös	1 740 494 000	2011 tilinpäätös	1 725 835 000
2013 III lisätalousarvio	3 300 000										
2013 I lisätalousarvio	11 674 000										
2013 talousarvio	1 770 549 000										
2012 tilinpäätös	1 740 494 000										
2011 tilinpäätös	1 725 835 000										

Hankintojen aikaistamisen arvioidaan tukevan kotimaisen puolustusteollisuuden työllisyyttä ja täydentävät sopivalla tavalla yritysten tilauskantaa.

Tehtyjen muutosten jälkeen määrärahasta arvioidaan käytettävän 555 175 000 euroa tilausvaltuuksista aiheutuvien menojen maksamiseen, 44 857 000 euroa tilausvaltuuksiin liittyvistä indeksi- ja valuuttakurssimuutoksista aiheutuvien menojen maksamiseen sekä

56 614 000 euroa muihin puolustusmateriaali-hankintoihin.

2013 III lisätalousarvio	25 000 000
2013 I lisätalousarvio	-53 626 000
2013 talousarvio	685 272 000
2012 tilinpäätös	641 996 025
2011 tilinpäätös	585 343 000

Pääluokka 28
VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle

<i>30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu</i> (arviomääräraha)	2013 III lisätalousarvio	-4 046 000
	2013 I lisätalousarvio	-547 000
Momentilta vähennetään 4 046 000 euroa.	2013 talousarvio	211 646 000
<i>Selvitysosa:</i> Vähennys aiheutuu Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1191) perusteena olevien valtion vuoden 2013 talousarviossa arvioitujen tulojen määrän muutoksesta.	2012 tilinpäätös	204 345 615
	2011 tilinpäätös	193 509 728

Pääluokka 29

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Yleissivistävä koulutus

35. *Avustus yleissivistävien oppilaitosten ja päiväkotien sisäilma- ja kosteusvauriohankkeisiin* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 35 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksina kunnille ja muille ylläpitäjille vuosina 2013 ja 2014 alkaviin sisäilmaongelmia ja kosteusvaurioita sisältävien yleissivistävien oppilaitos- ja päiväkotirakennusten korjaushankkeisiin ja niitä korvaaviin uudisrakennushankkeisiin.

Selvitysosa: Määräraha on kertaluonteinen ja sitä saa käyttää vuosina 2013 ja 2014 alkaviin oppilaitos- ja päiväkotirakennusten korjaushankkeisiin. Avustuksen myöntämisessä noudatetaan valtionavustuslain säännöksiä. Ehdosta säädetään tarkemmin asetuksella.

Tarkoitus on jakaa avustusmäärä kaikkien tukikelpoisten ja viranomaiskäsittelyn ehdot täyttävien hankkeiden kesken. Avustukset tulevat olemaan perustamishankkeiden valtionavustuksia pienempiä mutta toisaalta mikään hanke ei jäisi ilman avustusta määrärahan puutteen vuoksi. Määrärahan riittämättömyys ei tällöin voisi johtaa avustusta saamatta jääneen hankkeen siirtymiseen myöhemmäksi.

Tarkoituksena on korjata kosteusvaurioituneita rakennuksia, rakentaa uusia tiloja näiden tilalle ja avustaa hankkeita, joihin sisältyy innovatiivisten, liikkumista edistävien pihaympäristöjen rakentaminen.

2013 III lisätalousarvio	35 000 000
--------------------------	------------

30. Aikuiskoulutus

21. *Aikuiskoulutuksen kehittäminen* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös oppisopimuskoulutuksen virtuaalisten kohtauspaikkojen ja alueellisten tietopisteiden kehittämismenoihin.

Selvitysosa: Lisämäärärahalla on tarkoitus kehittää merkittävästi oppisopimuskou-

lutusta koskevaa tiedotusta, ohjausta ja neuvontaa käyttäen mahdollisuuksien mukaan hyväksi olemassa olevia hallinnon rakenteita. Tarkoituksena on suunnitella ja kehittää työntantajille ja oppisopimuspaikkojen hakijoille esim. hyvin toimiva virtuaalinen kohtauspaikka sekä alueellisia neuvontapisteitä. Lisämääräraha on kertaluonteinen ja tarkoitettu alkuvaiheen kehittämiskustannuksiin. Jatkossa ylläpitokustannuksista vastaisivat asianomaiset viranomaiset.

2013 III lisätalousarvio	1 000 000
2013 talousarvio	3 010 000
2012 tilinpäätös	3 010 000
2011 tilinpäätös	1 985 000

40. Korkeakouluopetus ja tutkimus

Valtuus

Luvun perusteluja muutetaan siten, että Suomen Akatemian momenteilta 29.40.51 ja 29.40.53 rahoitettaviin tutkimushankkeisiin ja Akatemian rahoittamaan tutkimuksen edistämiseen saa vuonna 2013 hyväksyä sitoumuksia 302 596 000 euron arvosta.

Selvitysosa: Valtuuden lisäys 20 000 000 euroa on tarkoitettu käyttämään osaamisperusteisen kasvun tukemiseen. Valtuus käytetään Suomen Akatemian kilpailtuun tutkimusrahoitukseen ja se kohdennetaan huippututkimuksen edellytysten tukemiseen sekä uusien tutkimusohjelmien, erityisesti mineraalivarat ja korvaavat materiaalit sekä arktinen tutkimus, käynnistämiseen.

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja momentille 29.40.51 4 000 000 euroa vuonna 2014, 4 000 000 euroa vuonna 2015, 4 000 000 euroa vuonna 2016, 4 000 000 euroa vuonna 2017 ja 4 000 000 euroa vuonna 2018.

20. Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 200 000 euroa.

Lisämäärärahaa saa käyttää kansallista rakennusterveyttä tukevan koulutuksen ja rakennusarkkitehtikoulutuksen suunnittelusta aiheutuvien menojen maksamiseen.

Selvitysosa: Tarkoituksena on laatia pikaisesti valtakunnallinen rakennusterveyden koulutuksen kehittämissuunnitelma. Oppilaitokset kohdentaisivat opetussisältöjään opetus- ja kulttuuriministeriön suunnitelman pohjalta osoittamalla tavalla.

2013 III lisätalousarvio	200 000
2013 talousarvio	35 431 000
2012 tilinpäätös	30 526 000
2011 tilinpäätös	23 536 000

30. Valtionosuus ja -avustus kunnallisten ja yksityisten ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 10 000 000 euroa.

Momentin päätösosan kohta 3) muutetaan seuraavaksi:

3) enintään 21 185 000 euroa ammattikorkeakoulujen strategiaa tukeviin hankkeisiin ja ammattikorkeakoulujen työelämälähtöisen opetus-, tutkimus- ja kehitystyön edellytysten vahvistamiseen.

Selvitysosa: Kertaluonteisella lisämäärärahalta vahvistetaan ammattikorkeakoulujen edellytyksiä työelämälähtöiseen opetus-, tutkimus- ja kehitystyöhön erityisesti teollisuus- ja palvelusektorilla sekä hyvinvointipalveluissa. Tämä edellyttää toimintaan pätevöityneitä henkilöitä, t&k-toiminnan vahvempaa kytkeä koulutukseen sekä laajamittaisen asiantuntijavaihdon kehittämistä ammattikorkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja työelämän välille.

2013 III lisätalousarvio	10 000 000
2013 talousarvio	411 754 000
2012 tilinpäätös	424 370 575
2011 tilinpäätös	406 241 257

80. Taide ja kulttuuri

04. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 510 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on kertaluonteinen ja siitä kohdennetaan 700 000 euroa Suomen kansallismuseon kokoelmien siirtoon ja turvaamiseen, 600 000 euroa Museoviraston kokoelmien digitoitinhankkeiden edistämiseen ja 210 000 euroa arkeologisten löytöjen vastaanoton ja löytäjien palvelun parantamiseen sekä Museoviraston arkistojen yhdistämiseen ja arkistonsiirtoihin.

2013 III lisätalousarvio	1 510 000
2013 I lisätalousarvio	320 000
2013 talousarvio	22 728 000
2012 tilinpäätös	21 459 000
2011 tilinpäätös	20 074 000

50. Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 2 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on kertaluonteinen ja kohdennetaan taloudellista kasvua ja työllisyyttä tukeviin täsmätoimenpiteisiin.

Lisämäärärahan arvioitu käyttö (euroa)

Nuorten taiteen ja kulttuurin alan ammattilaisten kansainvälistymis- ja työllisyysuhanke	1 000 000
Nuorten työllistäminen taiteen, kulttuurin ja luovan talouden hankkeisiin	1 000 000
Yhteensä	2 000 000
2013 III lisätalousarvio	2 000 000
2013 I lisätalousarvio	3 500 000
2013 talousarvio	8 570 000
2012 tilinpäätös	9 308 000
2011 tilinpäätös	9 475 000

55. Kulttuuriperinnön digitoinnin tukeminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on kertaluonteinen ja kohdennetaan lähinnä nuoria työllistäviin kulttuuriperintöaineistojen digitoitintia sekä verkkosaatavuutta koskeviin hankkeisiin.

2013 III lisätalousarvio	1 000 000
2013 talousarvio	2 100 000
2012 tilinpäätös	2 500 000
2011 tilinpäätös	2 500 000

Pääluokka 30

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA

40. Kala-, riista- ja porotalous

77. Kalataloudelliset rakentamis- ja kunnostushankkeet (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu Kymijoen Korkeakosken kalatien rakentamisesta. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on 1,8 milj. euroa. Tarkoitus on toteuttaa hanke eri tahojen yhteisellä rahoituksella. Valtion rahoitusosuus on enintään 1,6 milj. euroa.

Hanke on yksi Kansallisen kalatiestrategian kärkikohteista.

Vaelluskalojen palauttaminen kalatien avulla parantaa merkittävästi kalastusmatkailun ja elinkeinokalatalouden toimintaedellytyksiä sekä kasvattaa toimialan aluetaloudellista merkitystä.

2013 III lisätalousarvio	1 000 000
2013 talousarvio	757 000
2012 tilinpäätös	757 000
2011 tilinpäätös	757 000

50. Vesitalous

20. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 100 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu tarpeesta aikaistaa valtiolle tulevia menoja. Lisämäärärahalla toteutetaan kevään 2013 tulvista valtion vastuulla oleville vesistö-rakenteille aiheutuneiden vaurioiden korjaustoimia, välttämättömiä rakenteiden perusrannuksia sekä tulvariskien hallinnan suunnittelua tulvista kärsineillä alueilla.

Tarvittavien korjaus- ja kunnostustoimenpiteiden nopea toteuttaminen pienentää olennaisesti vahinkoriskiä tulvatilanteen toistuessa ja vähentää tulvista aiheutuvia haittoja elinkeinotoiminnalle ja asukkaiden päivittäiselle liikkumiselle.

2013 III lisätalousarvio	1 100 000
2013 I lisätalousarvio	400 000
2013 talousarvio	14 508 000
2012 tilinpäätös	11 684 000
2011 tilinpäätös	11 545 000

60. Metsätalous

44. Tuki puuntuotannon kestävyuden turvaamiseen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 3 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitettu käyttämään taimikon hoidon ja nuoren metsän kunnostuksen, kunnostusojituksen, metsäteiden rakentamisen ja perusparannuksen sekä metsänuudistamisen työmäärien lisäämiseen.

Töiden työllisyysvaikutus on noin 140 henkilötyövuotta.

2013 III lisätalousarvio	3 000 000
2013 talousarvio	61 480 000
2012 tilinpäätös	67 085 470
2011 tilinpäätös	82 263 010

Pääluokka 31 LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Liikenneverkko

20. *Perusväylänpito* (siirtomääräraha 2 v)
Momentille myönnetään lisäystä
25 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämääräraha on tarkoitus käyttää teiden, ratojen ja siltojen kunnostamisen aikaistamiseen.

2013 III lisätalousarvio	25 000 000
2013 I lisätalousarvio	—
2013 talousarvio	944 235 000
2012 tilinpäätös	952 265 000
2011 tilinpäätös	923 956 000

88. *Finavia Oyj:n pääomittaminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 200 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää pääomasijoitukseen Finavia Oyj:n oman pääoman vahvistamiseksi.

Selvitysosa: Valtion omistaman Finavia Oyj:n on tarkoitus käynnistää Helsinki-Vantaan lentoaseman laajentamishanke, joka tukee Suomen kilpailukykyä. Hankkeen rahoituksen järjestäminen edellyttää Finavia Oyj:n oman pääoman korottamista. Lisäksi tarkoitus on toteuttaa ylläpito- ja korjausinvestointeja Helsinki-Vantaalla. Hankkeiden työllisyysvaikutus on mittava.

2013 III lisätalousarvio	200 000 000
--------------------------	-------------

50. Tutkimus

01. *Ilmatieteen laitoksen toimintamenot* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 1 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu säättutkaverkoston täydentämisestä Pohjois- ja Etelä-Karjalan sekä Etelä-Savon alueilla uudella Kitee-Kesälahti-Savonlinna-alueelle sijoitettavalla tutkalla. Tutka parantaa tutkaverkoston kattavuutta ja varoituspalvelun

ja liikennesäätöpalvelun laatua ja saatavuutta sekä mahdollistaa nykyistä paremmat ennakkovaroitukset idästä lähestyvistä ukkosmyrskyistä.

Investointi luo uusia työpaikkoja tutkateollisuuteen, työllistää alueellisia rakennus- ja sähköurakoitsijoita sekä parantaa kotimaisen teollisuuden globaalia markkina-asemaa toimialalla.

2013 III lisätalousarvio	1 500 000
2013 I lisätalousarvio	—
2013 talousarvio	45 776 000
2012 tilinpäätös	43 142 000
2011 tilinpäätös	40 712 000

Pääluokka 32 TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA

20. Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka

40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha)

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2013 uusia rahoituspäätöksiä saa tehdä enintään 427 140 000 eurolla.

Selvitysosa: Valtuuden lisäys 5 000 000 euroa on tarkoitus käyttää mm. nopeuttamaan meriteollisuuden hiipuvien liiketoiminta-alueiden korvaamista uusilla, kestävästi kilpailukykyisillä liiketoiminnoilla ja vauhdittamaan rakennemuutoksessa vapautuvan osaamisen hyödyntämistä uusissa tehtävissä sekä tukemaan suomalaisen tietoturvaklusterin kansainvälistä kasvua ja tehostamaan kansallisen kyberturvallisuusstrategian toimeenpanoa.

Valtuuden lisäystä on tarkoitus käyttää myös Team Finland -yhteistyössä toteutettaviin uusiin, erityisesti innovatiivisten pk-yritysten kansainvälistymistä edistäviin toimiin.

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 2 000 000 euroa vuonna 2014, 2 000 000 euroa vuonna 2015, 750 000 euroa vuonna 2016 ja 250 000 euroa vuonna 2017.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2013 III lisätalousarvio	—
2013 I lisätalousarvio	-600 000
2013 talousarvio	431 270 000
2012 tilinpäätös	431 513 978
2011 tilinpäätös	450 569 838

43. Kansainvälistymisavustus yritysten yhteishankkeisiin (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 500 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että uusia avustuksia saa vuonna 2013 myöntää 18 664 000 eurolla.

Selvitysosa: Määrärahan 500 000 euron ja myöntämisvaltuuden 2 000 000 euron lisäys on tarkoitus käyttää erityisesti pk-yritysten vienti- ja kansainvälistymisponnistusten tukemiseen. Tavoitteena on kiihdyttää uusien vientihankkeiden toteutumista ja uusien yritysten pääsyä vientimarkkinoille.

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan aiheutuvan menoja 500 000 euroa vuonna 2013, 1 000 000 euroa vuonna 2014 ja 500 000 euroa vuonna 2015.

2013 III lisätalousarvio	500 000
2013 I lisätalousarvio	800 000
2013 talousarvio	21 985 000
2012 tilinpäätös	19 496 626
2011 tilinpäätös	20 848 284

47. *Finnvera Oyj:n korkotuet ja tappiokorvaukset* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 200 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahan tarve aiheutuu luotto- ja takaustappioiden määrää koskevan arvion kasvusta. Tarkoituksena on ottaa käyttöön Finnvera Oyj:n sijoitukset pk-yritysten joukkovelkakirjalainoihin, mikä uutena välineenä lisää valtion tappiokorvaussitoumuksen piirissä olevia Finnvera Oyj:n vastuita ja sitä kautta valtion maksettavaksi tulevia tappiokorvausmenoja. Tavoitteena on lisätä yritysrahoitusmarkkinoiden likviditeettiä ja turvata pk-yritysten kasvun ja investointien rahoituksen saatavuutta. Lisäksi tarkoituksena on viennin edistämiseksi lisätä merkittävästi Finnvera Oyj:n vienti- ja alusluottojen rahoitusvaltuuksia sekä vientitakuuvaltuuksia. Tarkoituksena on myös arvioida tarve, soveltuvuus sekä mahdollisuudet ottaa käyttöön uutena viennin rahoituksen välineenä takaukset ostajaluoton myöntävän pankin varainhankinnalle. Kotimaisten toimitusten rahoituksen turvaamisen näkökulmasta on tarkoitus arvioida tarve, soveltuvuus sekä mahdollisuudet ottaa käyttöön Finnvera Oyj:n takaukset kotimaisten investointitarakauppojen edellyttämiin investointeihin ja käyttöpääomaan. Lisäksi on tarkoitus arvioida tarve, soveltuvuus sekä mahdollisuudet ottaa käyttöön takaukset tai lainat referenssitoimituksiin, joissa on kyse kehitys-

toimintaan perustuvan kaupallisen ratkaisun markkinoinnista ja toteuttamisesta.

2013 III lisätalousarvio	200 000
2013 talousarvio	55 287 000
2012 tilinpäätös	58 233 314
2011 tilinpäätös	35 464 006

83. *Lainat tutkimus- ja innovaatiotoimintaan* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään lisäystä 3 000 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2013 uusia lainoja saa myöntää enintään 136 823 000 eurolla.

Selvitysosa: Määrärahan 3 000 000 euron ja myöntämisvaltuuden 10 000 000 euron lisäys on tarkoitus käyttää lähellä kaupallistamista olevien kehitys- ja innovaatiohankkeiden edistämiseen, esimerkiksi pilotointiin.

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 3 000 000 euroa vuonna 2013, 5 000 000 euroa vuonna 2014 ja 2 000 000 euroa vuonna 2015.

2013 III lisätalousarvio	3 000 000
2013 talousarvio	108 542 000
2012 tilinpäätös	98 307 073
2011 tilinpäätös	101 179 490

30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka

51. *Julkiset työvoimapalvelut* (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 25 000 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2013 saa työvoimakoulutuksen hankinnasta aiheutua valtiolle menoja vuoden 2013 jälkeen enintään 107 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahasta on tarkoitus käyttää 5 000 000 euroa maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen yhdistämistä koskevan toimintamallin mukaisiin toimenpiteisiin. Tavoitteena on nopeasti nostaa maahanmuuttajien työllisyysastetta. Lisämäärärahasta on tarkoitus käyttää 10 000 000 euroa työvoimakoulutuksena toteutettavaan ammatilliseen koulutukseen ja muuntokoulutukseen. Tavoitteena on parantaa työvoiman osaamisen ja työmarkki-

noiden vaatimusten kohtaantoa. Lisämääräraha on tarkoitus käyttää 10 000 000 euroa erityisesti nuorten työllistämiseen suunnattavaan palkkatukeen, pääasiassa yksityiselle sektorille. Tavoitteena on tukea nuorten mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tapahtuvaa kiinnittymistä työelämään.

Myöntämisvaltuuden lisäyksestä arvioidaan valtiolle aiheutuvan menoja 15 000 000 euroa vuonna 2015.

2013 III lisätalousarvio	25 000 000
2013 I lisätalousarvio	7 790 000
2013 talousarvio	546 464 000
2012 tilinpäätös	513 863 000
2011 tilinpäätös	563 338 000

Pääluokka 33

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA

60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto

39. Avustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon rakennusten sisäilma- ja kosteusvauriohankkeisiin (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 15 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksina kunnille vuonna 2013 ja 2014 alkaviin sisäilmaongelmia ja kosteusvaurioita sisältävien sosiaali- ja terveydenhuollon rakennusten korjaushankkeisiin ja niitä korvaaviin uudisrakennushankkeisiin.

Selvitysosa: Määräraha on kertaluonteinen ja sitä saa käyttää vuosina 2013 ja 2014 alkaviin sosiaali- ja terveydenhuollon rakennusten korjaushankkeisiin. Avustuksen myön-

tämisessä noudatetaan valtionavustuslain säännöksiä. Ehdoista säädetään tarkemmin asetuksella. Tarkoitus on jakaa avustusmäärä kaikkien tukikelpoisten ja viranomaiskäsitteilyn ehdot täyttävien hankkeiden kesken. Avustukset tulevat olemaan perustamishankkeiden valtionavustuksia pienempiä mutta toisaalta mikään hanke ei jäisi ilman avustusta määrärahan puutteen vuoksi. Määrärahan riittämättömyys ei tällöin voisi johtaa avustusta saamatta jääneen hankkeen siirtymiseen myöhemmäksi.

2013 III lisätalousarvio	15 000 000
--------------------------	------------

Pääluokka 35 YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA

10. Ympäristön- ja luonnonsuojelu

52. *Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 4 500 000 euroa.

Selvitysosa: Lisämäärärahaa käytetään nuorten työllistämiseen Metsähallituksen luontopalvelujen tehtävissä, merialueiden retki- ja suojasatamien kehittämiseen ja kunnostamiseen, kansallispuistojen ja muiden luontopaikkojen kehittämiseen ja muiden luontopaikkojen kehittämiseen mm. Venäjältä tulevan

matkailun tarpeisiin sekä Vallisaaren ja Kuninkaansaaren raivaus- ja kunnostustyöhön.

Lisämäärärahalla rahoitettavat hankkeet parantavat erityisesti matkailun edellytyksiä ja lisäävät matkailutuloa. Hankkeiden työllisyysvaikutuksiksi arvioidaan yhteensä yli 80 henkilötyövuotta.

2013 III lisätalousarvio	4 500 000
2013 talousarvio	27 984 000
2012 tilinpäätös	31 889 000
2011 tilinpäätös	26 104 000

20. Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen

60. *Siirto valtion asuntorahastoon*

Avustukset

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2013 saa valtion asuntorahaston varoista valtionavustuslain (688/2001) nojalla myöntää määräaikaista käynnistysavustuksia yhteensä enintään 10 000 000 euroa valtion ja Helsingin seudun kuntien väliseen aiesopimukseen sitoutuneissa kunnissa niille, jotka rakennuttavat vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain (604/2001) mukaisia vuokra-asuntoja muille kuin erityisryhmille. Käynnistysavustuksen suuruus on 10 000 euroa edellä tarkoitettua asuntoa kohden. Avustuksen myöntää Asumi-

sen rahoitus- ja kehittämiskeskus ja se voi kohdistua sellaisessa kohteessa olevaan asuntoon, jota koskevat rakennussuunnitelmat ja rakennuskustannukset on hyväksytty aikaisintaan 1.4.2013.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että vuonna 2013 saa valtion asuntorahaston varoista valtionavustuslain (688/2001) nojalla myöntää määräaikaista perusparannuksen käynnistysavustuksia yhteensä enintään 15 000 000 euroa. Käynnistysavustuksia saa myöntää vuokratalojen ja asumisoikeustalojen perusparantamista varten niille, jotka voisivat saada vuokra-asuntolainojen ja asumisoikeustalolainojen korkotuesta annetun lain (604/

2001) mukaisia perusparannuslainoja sekä asunto-osakeyhtiötalojen perusparantamista varten niille, jotka voisivat saada asunto-osakeyhtiötalolainojen korkotuesta annetun lain (205/1996) mukaisia perusparannuslainoja. Avustuksen määrä voi olla enintään 10 prosenttia korkotukilainan perusteeksi hyväksytyistä perusparannuskustannuksista. Avustuksen myöntää Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2013 saa valtion asuntorahaston varoista valtionavustuslain nojalla myöntää määräaikaisia avustuksia asuinalueiden elinvoiman edistämiseksi sekä segregaaation ehkäisemiseksi yhteensä enintään 8 000 000 euroa. Avustusta voidaan myöntää kasvukeskukaupungeille. Avustuksen myöntämisen edellytyksenä on, että asuinalueiden kehittäminen on osa kunnan strategista suunnittelua. Avustusta voidaan myöntää alueen yhteisöllisyyttä ja elinvoimaa vahvistavien tilojen ja toimintojen suunnitteluun, kehittämiseen ja toteuttamiseen, täydennysrakentamisen edellytysten parantamiseen sekä asuinympäristön laadun ja esteettömyyden parantamiseen. Avustusta voidaan myöntää myös tutkimuslaitoksille edellä mainittujen hankkeiden toteutumista edistävään tutkimukseen sekä hyvien toimintamallien vakiinnuttamiseen liittyvään oppimateriaalituotantoon. Lisäksi ympäristöministeriö ja Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus voivat käyttää 200 000 euroa vuodessa ohjelman toteuttamista tukevaan viestintään. Avustettavan hankkeen kustannukset hyväksyy ja avustuksen myöntää Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus. Avustuksen määrä voi olla enintään 20 prosenttia hankkeen kustannuksista. Hankkeisiin liittyvien investointien hyväksyttäviin toteuttamiskustannuksiin avustus voi kuitenkin olla enintään 25 prosenttia. Tutkimus- ja selvityshankkeissa avustus voi olla enintään 80 prosenttia.

Selvitysosa: Hallituksen rakennepoliittisen ohjelman mukaisesti Helsingin seu-

dulle osoitetun vuokra-asuntotuotannon käynnistysavustus kohdistetaan tasasuuruusena kaikille toimijoille. Käynnistysavustus parantaa pienten ja keskisuurten toimijoiden edellytyksiä rakentaa uusia kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja vähentämällä kohteen oman pääoman tarvetta.

Rakennusalan työllisyyden edistämiseksi otetaan käyttöön määräaikainen asuinrakennusten korjaamisen käynnistysavustus, joka kohdennetaan ensisijaisesti lähiöiden asuinrakennusten perusparantamiseen. Avustuksiin on tarkoitus osoittaa 15 milj. euroa vuonna 2013. Avustusosuuden ollessa 10 prosenttia käynnistyisi 15 milj. eurolla yhteensä noin 150 milj. euron investoinnit, joiden kokonaistyöllisyysvaikutuksiksi arvioidaan yhteensä noin 2 400 henkilötyövuotta.

Rakennusalan työllisyyden tukemiseksi, asuinalueiden elinvoiman edistämiseksi ja segregaaation ehkäisemiseksi vuosiksi 2013—2015 laaditun poikkihalinnollisen ohjelman kautta myönnettävien avustusten määrää on tarkoitus nostaa 4 milj. eurosta 8 milj. euroon vuonna 2013. Lisäys kohdistetaan kasvukeskukaupungeissa sellaisiin nopeasti käynnistettäviin investointihankkeisiin, joille on olemassa Lähiöohjelman 2008—2011 tai Asuinalueiden kehittämisohjelman 2013—2015 puitteissa hyväksytyt suunnitelmat ja jotka edistävät asuinalueen positiivista kehitystä. Ehdotetulla avustusosuuksien lisäyksellä käynnistyvillä hankkeilla ja investoinneilla arvioidaan työllistettävän noin 250 henkilötyövuotta.

Momentille ei edellä olevan johdosta ehdoteta lisämäärärahaa.

2013 III lisätalousarvio	—
2013 I lisätalousarvio	—
2013 talousarvio	—
2012 tilinpäätös	—
2011 tilinpäätös	—